

A gépjárművek üzemeltetésével kapcsolatos költségek elszámolása 2023

A személyi jövedelemadóról szóló törvény¹ a gépjárművek hivatali, üzleti célú használatának kiadásait az elismert költségek között nevesíti. A költségelszámolás attól is függ, hogy a magánszemély milyen tevékenységéhez vagy jogviszonyára használja az adott járművet. Ez az információs füzet a gépjárművek üzemeltetéséhez kapcsolódó költségelszámolás alapvető szabályait ismerteti.

Tartalom

1. A hivatali, üzleti utazás.....	2
2. A gépjárművek üzemeltetési költségei	2
3. A kifizető érdekében használt járművek költségelszámolása	3
3.1. A magánszemély saját tulajdonában lévő járművek.....	3
3.1.1. <i>Költségtérítés útnyilvántartás alapján</i>	3
3.1.2. <i>Költségtérítés kiküldetési rendelvénnyel alapján</i>	6
3.2. Nem saját tulajdonban lévő járművek.....	7
4. Munkába járás	8
5. Önálló tevékenységet folytatók gépjármű használata	9
5.1. Az önálló tevékenységet folytatók járműveinek költségelszámolása – ide nem értve az egyéni vállalkozókat	9
5.1.1. <i>Mezőgazdasági őstermelőkre vonatkozó további szabályok</i>	9
5.2. Egyéni vállalkozók járműveinek költségelszámolása.....	10
6. Társaságok tulajdonában álló járművekre vonatkozó szabályok	12
7. Az autópályamatrix-elszámolás, az üzemanyag-megtakarítás	12

¹ 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: Szja tv.).

1. A hivatali, üzleti utazás

Az Szja tv. szerint hivatali, üzleti utazás

- a magánszemély jövedelmének megszerzése, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében szükséges utazás - a munkahelyre, a székhelyre vagy a telephelyre a lakóhelyről történő bejárás kivételével -. Ide kell érteni különösen a kiküldetés vagy a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatásban, más munkáltatónál végzett munka miatti utazást. Nem kell ideérteni az olyan utazást, amelyről a dokumentumok és körülmények² valós tartalma alapján, akár közvetve is megállapítható, hogy az utazás csak látszólagosan hivatali, üzleti,
- az országgyűlési képviselő, a nemzetiségi szószóló, a polgármester, az önkormányzati képviselő e tisztségével összefüggő feladat ellátása miatt szükséges utazás (a lakóhelytől való távollét),
- a magánszemély törvényben megállapított különleges jogosítványt gyakorló, belföldi székhelyű jogi személynél, egyéb szervezetnél betöltött tisztségéhez, vagy az említett jogi személy tagsága mellett működő külföldi vagy belföldi székhelyű jogi személynél, egyéb szervezetnél betöltött tisztségéhez kapcsolódó utazása, akkor is, ha a magánszemély nem áll munkaviszonyban az említett jogi személlyel, egyéb szervezettel³.

2. A gépjárművek üzemeltetési költségei

A gépjárművek üzemeltetésének költségei **üzemanyagköltségből** és **fenntartási, javítási, felújítási költségekből állnak**. Így például nem része az üzemeltetési költségeknek az úthasználat díja, a garázsberleti díj, a parkolás díja.

Az üzemanyag-felhasználás költségét az útnyilvántartásban szereplő üzleti, hivatalos célból megtett kilométerek alapján a kormányrendeletben⁴ meghatározott fogyasztási normák figyelembevételével lehet elszámolni. A kormányrendelet egyrészt gépkocsitípusonként, másrészt a gépkocsi lökettérfogata szerint határozza meg a fogyasztási normát. A magánszemély választhat a kétféle fogyasztási norma közül. Egy negyedéven belül azonban csak az egyiket lehet alkalmazni, a kétféle fogyasztási normát vegyesen nem.

Az üzemanyag áráként a NAV⁵ által közzétett ár⁶, vagy a számlák szerinti üzemanyagár vehető figyelembe. A költségelszámolásnál negyedéven belül csak egyféle módszer alkalmazható.

² Ilyen például a szervezés, reklám, hirdetés, útvonal, úti cél, tartózkodási idő, a tényleges szakmai és szabadidőprogram aránya.

³ Szja tv. 3.§ 10. pont.

⁴ A közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyag-fogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről szóló 60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) 4. §-ában vagy 1. számú mellékletében meghatározott norma.

⁵ Nemzeti Adó- és Vámhivatal.

⁶ Az üzemanyagárak – havi bontásban – a Magyar Közlönyben és a www.nav.gov.hu internetes oldalon találhatóak meg.

3. A kifizető érdekében használt járművek költségelszámolása

3.1. A magánszemély saját tulajdonában lévő járművek

A magánszemélynek a saját tulajdonú gépjárműve tulajdonjogát a közlekedési igazgatósági hatóság által kiadott törzskönyvvel, a törzskönyv visszavonásakor a közlekedési hatóság által kiadott igazolással kell igazolnia.

Az Szja tv. szerint saját tulajdonban lévő személygépkocsi a zárt végű lízingbe vett jármű is. Szintén saját tulajdonúnak tekintendő a közeli hozzátartozó tulajdonában lévő, vagy az általa zárt végű lízingbe vett személygépkocsi⁷.

Magánszemély a saját tulajdonában lévő személygépkocsi⁸ hivatalos, üzleti célú használatáért **két formában kaphat** költségtérítést:

- útnyilvántartás vagy
- kiküldetési rendelvénnyel alapján.

3.1.1. Költségtérítés útnyilvántartás alapján

Útnyilvántartás alapján a magánszemély a ténylegesen megtett utak figyelembevételével részesül költségtérítésben. Ez legtöbbször akkor fordul elő, amikor a saját személygépkocsiját rendszeresen használja hivatalos célra. A költségtérítés címén kapott összeg **ekkor adóköteles bevételnek számít**, amellyel szemben a felmerült költségek az üzleti, hivatali utakra (futásteljesítmény) elszámolhatók.

A bevétellel szemben költségként elszámolható az üzemanyag költség, illetve a jármű használatával kapcsolatos egyéb költség.

Ezt a költséget főszabály szerint a megtett hivatali út, a jármű fogyasztása és az üzemanyag ár szorzataként kapott összeg és a megtett hivatali útra eső egyéb költségek összegeként lehet meghatározni a következőkben leírtak szerint.

Üzemanyagköltség elszámolás

- a kormányrendeletben meghatározott fogyasztási norma szerinti üzemanyag-mennyiség és a NAV által közzétett ár szorzataként meghatározott összeg szerint,

⁷ Szja. tv. 3. számú melléklet IV. 1. pont.

⁸ Szja tv. 3. § 45.pontja alapján személygépkocsi a négy, illetve három gumibroncs keréssel felszerelt olyan gépjármű, amely a vezetővel együtt legfeljebb nyolc felnőtt személy szállítására alkalmas, azzal, hogy ide tartozik a benzinüzemű, a dízelüzemű, az elektromos üzemű, a gázüzemű személygépkocsi, a versenyautó, az önjáró lakóautó. Személygépkocsi továbbá az a vegyes használatú, 2500 kilogrammot meg nem haladó megengedett együttes tömegű, olyan gépjármű (nagy rakodóterű személygépkocsi), amelynek rakodótere gyárilag kialakítva kettőnél több utas szállítására alkalmas, de kézzel egyszerűen oldható ülésrögzítése révén a teherszállításra bármikor átalakítható a válaszfal mögötti rakodótér, ideértve azt az esetet is, ha az ülés eltávolítására visszafordíthatatlan műszaki átalakítással került sor.

- a számlával igazolt üzemanyag-vásárlás,
- tölthető hibrid jármű használata esetén - a járműbe beépített belső égésű motor hengerűrtartalma alapján a kormányrendelet szerint meghatározható üzemanyag-fogyasztási norma 70 százaléka helyett - a számlával igazolt üzemanyag-vásárlás és az elektromos töltés számlával igazolt költsége,
- tisztán elektromos meghajtású jármű használata esetén - 3 liter/100 km ESZ 95 ólmozatlan motorbenzinnek az állami adó és vámhatóság által közzétett árával meghatározott összege helyett - az elektromos töltés számlával igazolt költsége

vehető figyelembe azzal, hogy a számla alapján figyelembe vett üzemanyag-mennyiség – ide nem értve az elektromos töltést – nem lehet több mint az üzemi használatra az üzemanyag-fogyasztási normával számított mennyiség.

A magánszemély az adóév egy negyedévében belül a negyedév első napján választott üzemanyag-felhasználással összefüggő költségelszámolási módszertől nem térhet el, egy negyedéven belül minden járművére azonosan

- vagy a NAV által közzétett, vagy a számla szerinti üzemanyagárát,
- vagy a kormányrendelet szerinti fogyasztási normát, vagy a kormányrendeletszerinti alapszabvány-átalányt alkalmazhatja.

A tölthető hibrid járművek használata esetén a járműbe beépített belső égésű motor hengerűrtartalma alapján a kormányrendelet szerint meghatározható üzemanyag-fogyasztási norma 70 százaléka vehető figyelembe.⁹

Egyéb költség elszámolása

A számlával (bizonylattal) igazolt fenntartási, javítási és felújítási költségek is elszámolhatók **a hivatali célú használat arányában**.

A leírtaktól eltérően lehetőség van arra is, hogy a kilométerenként 15 forint általános **személygépkocsi-normaköltséget** alkalmazza a magánszemély. Ez egy egyszerűbb módja a fenntartási, javítási és felújítási költségek elszámolásának.

A két módszer közötti választás teljes adóévre szól, a magánszemély minden személygépkocsijára azonosan.

Igazolás nélkül, költségként elszámolható kifizető által a magánszemélynek a saját személygépkocsi, illetve a közeli hozzátartozó tulajdonát képező személygépkocsit használata miatt fizetett költségtérítés összegéből a kiküldetési rendelvénnyel feltüntetett km-távolság szerint az előzőek szerint megállapított üzemanyag-fogyasztási norma és legfeljebb az állami adó- és vámhatóság által közzétett üzemanyagár, valamint a kilométerenkénti 15 forintos általános személygépkocsi-normaköltség.¹⁰

Például egy 1500 cm³ hengerűrtartalmú hibrid személygépkocsi esetén (8,6 liter/100 km 70 százaléka=) 6,02 liter/100 km normával lehet számolni.

Ha a kiküldetési rendelvénnyel 200 km utat tartalmaz, a NAV által megállapított üzemanyag ár pedig 655 forint, akkor igazolás nélkül elszámolható összeg:

⁹ Szja tv. 3. számú melléklet II. 4./b) pont.

¹⁰ Szja tv. 3. számú melléklet II. 6./a) pont.

$200 \text{ km} * 6,02 \text{ liter}/100 \text{ km} * 655 \text{ Ft}/\text{liter} = 7\ 866 \text{ Ft}$ üzemanyag költség és ez mellett általános személygépkocsi normaköltségként $15 \text{ Ft}/\text{km} * 200 \text{ km} = 3\ 000 \text{ Ft}$, ami összesen $10\ 866 \text{ Ft}$ számolható el igazolás nélkül.

A tisztán elektromos meghajtású járművek használata esetén igazolás nélkül, költségként elszámolható $3 \text{ liter}/100 \text{ km}$ ESZ 95 ólmozatlan motorbenzinnek az állami adó és vámhatóság által közzétett árával meghatározott összege.¹¹

Például, ha a 95 ólmozatlan motorbenzin, akkor 200 km üzleti útra igazolás nélkül elszámolható ($3 \text{ liter}/100 \text{ km} * 655 \text{ forint} * 200 \text{ km} =$) $3\ 930 \text{ forint}$ üzemanyag költség és $15 \text{ Ft}/\text{km} * 200 \text{ km} = 3\ 000 \text{ Ft}$ általános személygépkocsi normaköltség, összesen $6\ 930 \text{ Ft}$ számolható el igazolás nélkül.

Ha a magánszemély a saját tulajdonban lévő személygépkocsi hivatali, üzleti célú használatára útnyilvántartás alapján költséget számol el, akkor számolnia kell azzal is, hogy a költségelszámolás miatt **cégautóadót kell fizetni**. Kiküldetési rendelvény alapján fizetett költségterítés esetén, ha annak összege nem haladja meg az igazolás nélkül elszámolható összeget, akkor nem keletkezik cégautóadó fizetési kötelezettség. A cégautóadó fizetésével kapcsolatos tudnivalókról a 31. számú tájékoztató füzetben olvashat.

Az üzemanyagköltség elszámolásánál nem alkalmazhatja a NAV által közzétett üzemanyagárat az a magánszemély, aki az üzemanyag forgalmi adóját az áfatörvény¹² szabályai szerint levonja. Ilyenkor az üzemanyagköltség elszámolása – az áfa levonása után – **kizárólag tételesen, számlák alapján történhet**.

Üzemanyagköltség költségterítése címén **csak a hivatalos célú használat költségeit lehet érvényesíteni**, ezért a helyes arány megállapításához a hivatalos utakról **útnyilvántartást**¹³ kell vezetni. Az útnyilvántartást a járművekkel kapcsolatos költségelszámolás alapbizonylatának kell tekinteni.

Az útnyilvántartásban fel kell tüntetni:

- a gépjármű típusát,
- forgalmi rendszámát,
- az üzemanyagnormát,
- a kilométeróra állását az év első és utolsó napján,
- az utazás időpontját,
- az utazás célját (honnan-hova utazott),
- a felkeresett üzleti partnerek megnevezését,
- a közforgalmú útvonalon megtett kilométerek számát.

¹¹ Szja tv. 3. számú melléklet II. 4a. pont

¹² Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény.

¹³ Az Szja tv. 5. számú melléklet II. 7. pontja szerinti részletező nyilvántartás.

Ha az útnyilvántartás vezetésére kötelezett magánszemélynek jogszabály alapján titoktartási kötelezettséggel járó tevékenysége – ilyen például az orvosi tevékenység – során az útnyilvántartásban olyan magánszemély adatait kell feltüntetnie, akivel kapcsolatban titoktartásra kötelezett, a felkeresett személyhez megtett útról külön útnyilvántartást kell vezetnie. A külön útnyilvántartásnál gondoskodni kell arról, hogy annak tartalmát a NAV ellenőrzést végző tisztviselője kivételével harmadik személy ne ismerhesse meg. A NAV az ilyen útnyilvántartásban foglalt adatokat akkor rögzítheti, ha az adóhatósági eljárás során tett megállapításban ez az adatrögzítés jogszabálysértés bizonyításának alátámasztására szolgál.

Ha a magánszemély saját tulajdonú **tehergépjárművét** használja a kifizető érdekében, akkor költségei útnyilvántartás alapján megtéríthetők. Lényeges különbség azonban, hogy a 15 forint személygépkocsi-normaköltség tehergépjárműveknél nem alkalmazható.

3.1.2. Költségtérítés kiküldetési rendelvénnyel alapján

A magánszemély saját személygépjárművének hivatali célú használatáért a kifizetőtől **kiküldetési rendelvénnyel**¹⁴ alapján is kaphat költségtérítést.

Az Sza tv. előírja a kiküldetési rendelvénnyel tartalmi követelményeit. Eszerint a *kiküldetési rendelvénnyel* a kifizető által két példányban kiállított bizonylat, amely tartalmazza:

- a magánszemély nevét, adóazonosító jelét,
- a gépjármű gyártmányának, típusának megnevezését, forgalmi rendszámát,
- a hivatali, üzleti utazás célját, időtartamát, útvonalát,
- a futásteljesítményt,
- az utazás költségtérítését, a költségtérítés kiszámításához szükséges adatokat (üzemanyag-fogyasztási norma, üzemanyagár stb.).

Kiküldetési rendelvénnyel az említett adatokat tartalmazó, a digitális archiválás szabályairól szóló jogszabály rendelkezéseit is figyelembe véve, zárt rendszerben kezelt és tárolt, **elektronikusan előállított** bizonylat is. A **papíron kiállított** kiküldetési rendelvénnyel eredeti példányát a kifizető, másolatát a magánszemély a bizonylatmegőrzés rendelkezéseinek betartásával megőrzi.

Kiküldetési rendelvénnyel nemcsak a munkaviszonyra állítható ki, hanem más jogviszonyok (például megbízás, tagi, vezető tisztségviselői, választott tisztségviselői jogviszony) alapján is. Alkalmazható akkor is, ha a magánszemély a tevékenységért nem részesül juttatásban, azt „közérdekű” munkaként végzi, és csak a járműhasználattal kapcsolatos költségeinek megtérítését kéri.

Ha a térítés mértéke nem több a jogszabály szerint igazolás nélkül elszámolható mértéknél, akkor azt nem kell bevételként figyelembe venni. Ez a mérték a hivatalos célra megtett

¹⁴ Sza tv. 3. § 83. pontja.

kilométerekre a kormányrendeletben meghatározott üzemanyag-fogyasztási norma alapján, a NAV által közzétett üzemanyaggárral számított üzemanyagköltség és a kilométerenkénti **15 forint** általános személygépkocsi-normaköltség.

Ez azt is jelenti a gyakorlatban, hogy ha a magánszemélynek más jogviszonya miatt **további hivatali, üzleti útja van**, például egyéni vállalkozó, akkor a bevételnek nem számító, költségtérítéssel érintett utakat magáncélúnak kell tekinteni. A többi tevékenységével összefüggő, üzleti célú utaknál választhat, hogy az üzemanyagköltség elszámolása mellett a kilométerenkénti 15 forintot alkalmazza, vagy a számlák alapján, az üzleti célból megtett utak arányában számolja el azokat.

Ha a kifizető a kiküldetési rendelvény alapján **a jogszabályban meghatározott mértéket meghaladó térítést fizet, akkor a teljes összeg adóköteles bevétel**. A költségelszámolásnál ekkor a magánszemélynek választási lehetősége van.

Vagy **az igazolás nélkül elszámolható összeget veszi figyelembe** költségként, és a térítés fennmaradó része után, az adott jogviszonyra adót fizet, vagy **a felmerült költségeket az útnyilvántartása alapján**, a hivatali célból megtett utakra a hivatali és a magáncélból megtett utak arányában **számolja el** igazolás, vagyis számla, más bizonylatok alapján. Ez utóbbi választás azt is jelenti, hogy a költségelszámolás miatt – a személygépkocsi tulajdonosának, illetve a magánszemély pénzügyi lízingbe vevőnek **cégautóadót kell fizetni**.

3.2. *Nem saját tulajdonban lévő járművek*

A nem a saját tulajdonú, kizárólag üzemi célra használt járműnél elszámolható:

- az **igazolt bérleti, vagy lízingdíj** (ez alól kivétel a személygépkocsi bérleti vagy lízingdíja);
- az útnyilvántartás alapján megtett hivatali, üzleti út, **a norma szerinti üzemanyag-mennyiség** számla alapján, vagy a NAV által közzétett üzemanyagar alapulvételével megállapított **üzemanyagköltség**;
- a számla szerinti **egyéb költség**, ha az a szerződés alapján a magánszemélyt terheli.

A nem saját tulajdonban lévő személygépkocsi hivatali, üzleti célú használatakor a személygépkocsi bérleti- vagy lízingdíja címén a költségként figyelembe vehető összeg több személygépkocsi esetén sem haladhatja meg a bevétel 1 százalékát, egyébként ilyen címen a magánszemély költséget nem számolhat el.

A nem saját tulajdonú személygépkocsi **üzemi célú használatakor** útnyilvántartás alapján elszámolható az üzemi használatra eső

- norma szerinti üzemanyag-mennyiség figyelembevételével **számla**, vagy a NAV által közzétett üzemanyagar alapulvételével megállapított **üzemanyagköltség**, valamint
- a hivatali üzleti útra eső számla szerinti **egyéb költség**, ha az a szerződés alapján a magánszemélyt terheli.

Fontos megjegyezni, ha a személygépkocsi nem saját tulajdonban van, akkor a hivatali, üzleti célú használatra tekintettel a kiküldetési rendelvénnyhez kapcsolódó, kedvező szabály nem alkalmazható.

4. Munkába járás

A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló kormányrendelet¹⁵ meghatározza azokat az eseteket, amikor a munkáltató a munkavállaló munkába járással kapcsolatos költségeit megtérítheti, illetve azokat, amikor azt meg kell térítenie.

Nem tartozik az adóalapba – azaz gyakorlatilag adómentesen adható – **a költségtérítés**, ha annak összege a munkában töltött napokra nem haladja meg a kilométerenként 15 forintot a munkahely és a lakóhely között közforgalmi úton mért oda-vissza távolság alapján számolva. Ez az összeg nem tévesztendő össze az általános személygépkocsi normaköltséggel, mivel a munkába járás költségtérítésén kívül további költség, például a benzinköltség nem számolható el. Ez azt jelenti, hogy a költségtérítés kilométerenként 15 forintot meghaladó része a magánszemély munkaviszonyból származó **jövedelmének minősül**.

Az Szja tv. 25. § (2) bekezdése által meghatározott 15 forint költségtérítés 60 százaléka, azaz 9 forint akkor jár, ha

- a munkavállaló lakóhelye vagy tartózkodási helye, és a munkavégzés helye között nincsen közösségi közlekedés;
- a munkavállaló munkarendje miatt nem, vagy csak hosszú várakozással tudja igénybe venni a közösségi közlekedést;
- a munkavállaló mozgáskorlátozott, és emiatt nem képes közösségi közlekedést igénybe venni, ideértve azt az esetet is, ha a munkavállaló munkába járását a hozzátartozója biztosítja;¹⁶
- a munkavállalónak bölcsődei ellátást igénybe vevő és, vagy tíz év alatti, köznevelési intézményben tanuló gyermeke van¹⁷.

¹⁵ A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II.26.) Kormányrendelet 2. § a) pontja.

¹⁶ A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 294. § (1) bekezdés b) pontja szerint hozzátartozónak kell tekinteni a házastársat, az egyeneságbeli rokont, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermeket, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülőt és a testvért, az élettársat, az egyeneságbeli rokon házastársát, a házastárs egyeneságbeli rokonát és testvérét, és a testvér házastársát. A bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Békvtv.) 3. § (1) bekezdése alapján az házastársakra vonatkozó rendelkezéseket a bejegyzett élettársakra is alkalmazni kell, ezért a házastárs kifejezés alatt a továbbiakban a bejegyzett élettársat is érteni kell.

¹⁷ A rendelkezés alkalmazásában az Mt. 294. § (1) bekezdés c) pontja szerint gyermek: a családok támogatására vonatkozó szabályok szerinti saját háztartásban nevelt vagy gondozott gyermek; fogyatékos gyermek: az a gyermek, akire tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerinti magasabb összegű családi pótlékot állapítottak meg.

A munkáltató mérlegelési jogkörében dönthet arról, hogy a fenti feltételeknek megfelelő munkavállalónak költségtérítésként kifizeti a 9 forint és a 15 forint közti különbözetet. Ez szintén a munkavállaló adómentes bevétele.

2023. január 28-ától módosultak a munkába járás költségtérítésével kapcsolatos szabályok. A napi munkába járás és a hazautazás esetén kilométerenként akár 30 forint költségtérítést kaphat adómentesen munkáltatójától a munkavállaló.¹⁸

A 30 forint/km összegre megemelt költségtérítést első alkalommal már a 2023. január havi munkába járás költségeinek megtérítése esetén alkalmazhatja a munkáltató.

A munkáltatónak a munkába járás költségét ennek az összegnek 60 százalékáig, azaz kilométerenként 18 forint összegben kell kötelezően megtérítenie. Ha a munkáltató munkába járás költségtérítéseként a 30 forint/km helyett ennek az összegnek a 60 százalékát (18 forint/km) adja, akkor ezt először a február havi munkába járással összefüggő költségtérítésre kell alkalmaznia.¹⁹

5. Önálló tevékenységet folytatók gépjárműhasználata

5.1. Az önálló tevékenységet folytatók járműveinek költségelszámolása – ide nem értve az egyéni vállalkozókat

Az önálló tevékenységet folytató magánszemélyek bevételszerzése érdekében felmerült, és e tevékenységükhöz használt jármű üzemeltetésével kapcsolatos költségeiket útnyilvántartás vezetésével a hivatali, üzleti célú utakra számolhatják el az 3. pontban leírtak szerint.

Ha az önálló tevékenységet végző magánszemély a személygépkocsi használatával kapcsolatban kiküldetési rendelvény alapján kap költségtérítést, akkor arra a 3.1.2. pontban foglaltak az irányadók.

Értékcsökkenési leírás a saját tulajdonú jármű beszerzési árával szemben átalányban számolható el, ennek összege legfeljebb az éves bevétel 1 százaléka, maximum a jármű nyilvántartási értékének 50 százaléka. Személygépkocsinál az átalány mértéke az éves bevétel 1 százaléka, de legfeljebb a beszerzési ár 10 százaléka. Értékcsökkenési leírás kizárólag egyszer, a jármű, ideértve a személygépkocsit is, használatbavételének évében számolható el. Fontos, hogy ha a magánszemély a személygépkocsi használatbavételének évében átalányban értékcsökkenést is érvényesít, akkor ebben az évben nem alkalmazhatja a kilométerenkénti 15 forintos általános normaköltséget.

5.1.1. Mezőgazdasági őstermelőkre vonatkozó további szabályok

¹⁸ A munkába járás címén adható költségtérítés egyes szabályainak veszélyhelyzetben történő alkalmazásáról szóló 16/2023. (I.27) Korm. rendelet 1. §

¹⁹ A munkába járás címén adható költségtérítés egyes szabályainak veszélyhelyzetben történő alkalmazásáról szóló 16/2023. (I.27) Korm. rendelet 2. §

Mezőgazdasági őstermelők kizárólag az üzemi célt szolgáló járművek beszerzési árát számolhatják el az értékcsökkenési leírásban.²⁰ A személygépkocsi a mezőgazdasági őstermelőknél sem tekinthető kizárólag üzemi célt szolgáló járműnek.

A járművek után – a személygépkocsi kivételével – értékcsökkenési leírást csak a mezőgazdasági őstermelő számolhat el. Ennek során a mezőgazdasági őstermelőnek az egyéni vállalkozóra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmaznia, azzal az eltéréssel, hogy az adóév utolsó napján az őstermelők családi gazdasága tagjának minősülő magánszemély az őstermelők családi gazdaságához tartozó tárgyi eszközök, nem anyagi javak az üzembe helyezésének időpontjára megállapított beruházási költségét - választása szerint - az üzembe helyezés adóévében jogosult egy összegben költségként elszámolni²¹.

A *mezőgazdasági őstermelő* útnyilvántartás vezetése helyett – függetlenül az üzemeltetett személygépkocsik számától – havi **500 kilométer utat számolhat el** saját tulajdonú személygépkocsi üzleti használatára címén. Ezt a költségelszámolási módot **csak a teljes adóévre**, illetőleg az adóéven belül **a tevékenység teljes időtartamára** lehet alkalmazni. Ha a mezőgazdasági őstermelő ezt a módszert választja, akkor az üzemanyagköltség a norma szerinti üzemanyag-mennyiség és a NAV által közzétett ár alapján, a fenntartási költség pedig kizárólag a kilométerenkénti **15 forint** általános személygépkocsi-normaköltség alkalmazásával számolható el. Azokra a hónapokra, amikor e címen költséget számol el, **nem kell cégautóadót fizetnie**.

A családi őstermelői tevékenységet folytató tagok a gépjármű használatával összefüggő költségeket csak azonos elszámolási mód választásával vehetik figyelembe, azonban - a nevére és a gépjármű rendszámára kiállított számlák alapján is – közülük csak annak a költségét, aki egyébként a törvény rendelkezései szerint jogosult a gépjárműhasználattal összefüggő költségelszámolásra²².

5.2. Egyéni vállalkozók járműveinek költségelszámolása

Az egyéni vállalkozóknak is a **részletes útnyilvántartás** szolgál a költségelszámolás alapjául úgy, hogy abba csak a hivatali célból megtett utakat lehet beírni. Költség kizárólag az egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggő, üzleti célú utak alapján számolható el.

Ha az egyéni vállalkozó, más jogviszonya alapján bevételnek nem számító költségterítést kapott **kiküldetési rendelvénnyel**, akkor az útnyilvántartásába a kiküldetési rendelvénnyel megtett utakat nem kell beírnia. Ha a fenntartási költségeit a hivatali és az üzleti célú utak arányában kívánja elszámolni, akkor a rendelvénnyel megtett útszakaszt **a magáncélból megtett utaknál kell figyelembe vennie** az arányosításnál.

A kizárólag üzleti célt szolgáló járművek beszerzési árának költségek közötti elszámolására – a személygépkocsi kivételével – az Szja tv. 11. számú mellékletének II. pontjában foglalt

²⁰ Szja tv. 11. számú mellékletében foglaltak szerint.

²¹ Szja tv. 3. sz. melléklet III. fejezet 1. pontja.

²² Szja tv. 6. sz. melléklet 2. pontja.

rendelkezés alkalmazható. A személygépkocsi-bérbeadó vagy személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozónál a tevékenység tárgyát, illetve eszközét képező személygépkocsi kizárólag üzleti célt szolgáló tárgyi eszköznek minősül, ha az egyéni vállalkozó azt más célra részben sem használja, és üzleti nyilvántartásai ezt egyértelműen alátámasztják. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az e tevékenységekhez használt személygépkocsi **beszerzési ára** értékcsökkenési leírással **elszámolható**.

Minden más esetben nincs mód a személygépkocsi beszerzési árának teljes elszámolására. Az üzembe helyezés időpontjában érvényesíthető a bevétel 1 százaléka, de legfeljebb a személygépkocsi beszerzési árának 10 százaléka, **átalánymortizáció** címén.

Személygépkocsi bérleti- vagy lízingdíja címén a költségként figyelembe vehető összeg több személygépkocsi esetén sem haladhatja meg a bevétel 1 százalékát. Kivételt képeznek ez alól a személygépkocsi-bérbeadást vagy személyszállító tevékenységet szolgáló személygépkocsik. Ezeknél a **bérleti díj, illetve a lízing díja elszámolható**.

Ettől függetlenül, a bevételt csökkentő kedvezményeknél, a kisvállalkozói kedvezmények között vállalkozási tevékenységet közvetlenül szolgáló, kizárólag üzemi célú tárgyi eszköz a korábban még használatba nem vett személygépkocsi is.

Feltéve, hogy

- **az egyéni vállalkozó** az adott személygépkocsi után a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítését követő négy adóévben – legfeljebb azonban a Szja tv. 49/B. § (14) bekezdés *a), d)* és *e)* pontjában szabályozott esetek bármelyikének bekövetkeztéig – **cégautóadót fizet,**
- a gépkocsi a személygépkocsi-bérbeadó vagy személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozó tevékenységének tárgya, illetve eszköze, más célra részben sem használják, és ezt az üzleti nyilvántartás egyértelműen alátámasztja.

Az **egyéni vállalkozónak is** lehetősége van arra, hogy a személygépkocsi üzemi célú használata miatt, útnyilvántartás vezetése helyett – saját tulajdonú személygépkocsi használata címén, függetlenül az üzemeltetett személygépkocsik számától – havi 500 kilométernek megfelelő költséget számoljon el.

Ezt az elszámolási módszert is csak a teljes adóévre – illetőleg az adóéven belül a tevékenység teljes időtartamára – lehet alkalmazni.

Ha az egyéni vállalkozó ezt a módszert választja, akkor az **üzemanyagköltség** a norma szerinti üzemanyag-mennyiség figyelembevételével, a NAV által közzétett ár alapján, a **fenntartási költségek** pedig a kilométerenkénti **15 forint általános** személygépkocsi-normaköltség alkalmazásával számolhatók el. Az östermelőkhöz hasonlóan az 500 kilométer költségátalányt választó egyéni vállalkozónak sem kell cégautóadót fizetnie.

6. Társaságok tulajdonában álló járművekre vonatkozó szabályok

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény²³ hatálya alá tartozó adózó a járművek bekerülési értékét (beszerzési árát) a tárgyi eszközökre vonatkozó általános szabályok szerint számolhatja el.

Ebből következik az a számviteli elszámolásra és a társasági adóalap meghatározására egyaránt érvényes főszabály, hogy ezen eszközök bekerülési értékét **értékcsökkenési leirással** kell figyelembe venni.

A Tao. törvény alanya a tulajdonában lévő gépjárműve(i)

- beszerzési,
- fenntartási,
- karbantartási,
- javítási, valamint
- üzemanyag-költségeit

a számviteli törvény előírásának megfelelően, **kizárólag szabályszerűen kiállított számlák** alapján érvényesítheti.

Az így dokumentált költségeket a Tao. törvény az adóalapnál is elismeri.

A Tao. törvény alapján a vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költségnek, ráfordításnak minősül a cégautó

- használata,
- fenntartása és
- üzemeltetése

révén felmerült költség, ráfordítás.

Ide kell érteni az ezzel összefüggő, törvényen alapuló, az államháztartás valamely alrendszeré számára történő kötelező befizetést is.²⁴

Ez alapján a társas vállalkozásnak nem keletkezik társaságiadó-fizetési, adóalap-növelési kötelezettsége, függetlenül attól, hogy a tulajdonában lévő cégautóval megvalósul-e a magáncélú használat.

7. Az autópályamatrix-elszámolás, az üzemanyag-megtakarítás

Az autópályamatrix-vásárlására fordított kiadásból a magánszemély saját (vagy bérelt) személygépkocsijának hivatali, üzleti használatakor a matrixa érvényességi időszakában –

²³ 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao. törvény).

²⁴ Tao. törvény 3. számú melléklet B) fejezet 6. pontja.

útnyilvántartással alátámasztott tételes kimutatás alapján, a díjköteles útszakaszon hivatali, üzleti célból megtett utakra – számolhat el költséget.

A kifizető, külföldi székhelyű jogi személy, egyéb szervezet által biztosított személygépkocsi magáncélú használata, az azzal összefüggő, úthasználatra jogosító bérlet, jegy juttatása az Szja tv.²⁵ szerint **adómentes természetbeni juttatásnak minősül.**

Ha a magánszemély a saját gépkocsiját használja hivatali, üzleti célra, és a kifizető autópálya-matricát, jegyet úgy juttat a magánszemélynek, hogy azt a nevére szóló számlával vásárolja meg, akkor emiatt sem a juttatónak, sem a juttatásban részesülőnek nem keletkezik adófizetési kötelezettsége még akkor sem, ha saját célra is használja azt.²⁶

Üzemanyag megtakarítás

Az Szja tv. szerint²⁷ a nem önálló tevékenységből származó bevételt az adóalap megállapítása előtt csökkenti a munkáltató által az alkalmazottja, a társas vállalkozás által a tevékenységében személyesen közreműködő tagja számára – a munkaköre (tevékenysége) szerint a munkáltató, a társas vállalkozás által üzemeltetett gépjármű vezetőjeként teljesített kilométer-futásteljesítménye alapján – üzemanyag-megtakarítás címen fizetett, annak mértékét meg nem haladó összeg, de legfeljebb havi 100 ezer forint.

Üzemanyag-megtakarításnak minősül az az összeg, amely nem több, mint az Szja tv. 27. § (1) bekezdés *b*) pontjában említett, útnyilvántartással (menetlevéllel, fuvarlevéllel) igazolt kilométer-futásteljesítmény alapján a kormányrendelet²⁸ szerinti – korrekciós tényezőkkel módosított – alapnorma, és az állami adóhatóság által közzétett üzemanyagár figyelembevételével kiszámított összegnek a munkáltató által, a társas vállalkozás által számla (számlák) alapján elszámolt üzemanyag-mennyiség és az állami adóhatóság által közzétett üzemanyagár figyelembevételével meghatározott összeget meghaladó része. Ide kell érteni azt az esetet is, amikor a munkáltató, a társas vállalkozás a saját kezelésében lévő töltőállomáson biztosítja alkalmazottjának, tagjának az üzemanyagfelvételt, és az üzemanyag-felhasználásban a normához képest megtakarítás mutatkozik.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

²⁵ Szja tv. 1. számú melléklet 8.37. pont.

²⁶ Szja tv. 4. § (2a) bekezdés.

²⁷ Az Szja tv 27. § (1) bekezdésének b) pontja.

²⁸ A közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyag-fogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről szóló 60/1992 (IV.1.) Korm. rendelet.